

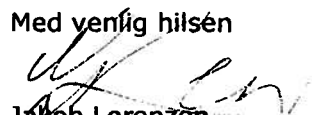
Til
Regionshuset, Viborg
Oplevelsesøkonomi og Landdistrikter
Skottenborg 26
Postboks 21
8800 Viborg

Ringkøbing 28. november 2008

Vedr. indstilling til modelprojekt for FASTER Andelsmejeri

Hermed fremsendes indstilling til modelprojekt ved regionen inkl. bilag. Bilag på kommunens medfinansiering eftersendes efter behandling i Økonomi og Erhvervsudvalget den 1. december 2008.

Med venlig hilsén

Jakob Lorenzen
LAG Koordinator
LAG Ringkøbing-Skjern

Region Midtjylland

Modt: - 1 UEC 2008

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

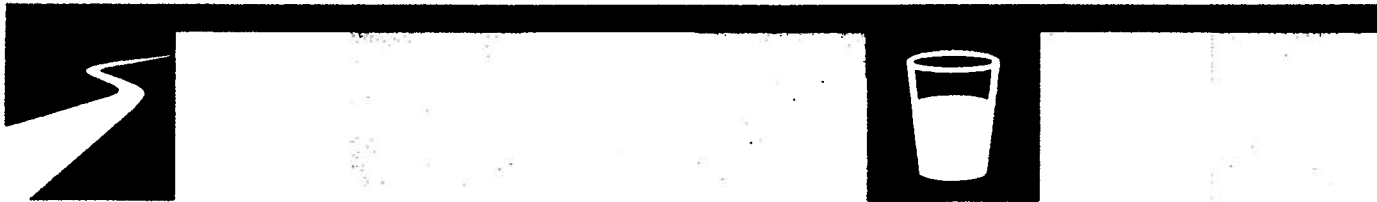
Landdistrikter.dk

Den Europæiske Landbrugsfond for
Udvikling af Landdistrikter

Aktionsgruppen er støttet af Fødevareministeriet og EU.
Danmark og EU investerer i Landdistrikter.

Til
Regionshuset, Viborg
Oplevelsesøkonomi og Landdistrikter
Skottenborg 26
Postboks 21
8800 Viborg

Ringkøbing 28. november 2008

Vedr. modelprojekt Landsbyfornyelse – kulturmiljø

Indledning

LAG Ringkøbing-Skjern, foreningen Faster Andelsmejeri og Ringkøbing-Skjern Kommune ønsker at indstille Faster Andelsmejeri til Region Midtjyllands modelprojekt: Landsbyfornyelse - kulturmiljø.

Projektet vurderes også til at passe sammen med et andet af regionens modelprojekter: Landsbyfornyelse – småerhverv. Det vurderes dog, at projektet passer bedst sammen med kulturmiljø, men der er en del erhvervsudvikling i projektet. I forbindelse med vurderingen af projektets muligheder for at blive modelprojekt opfordres der derfor til, at man tager højde for begge muligheder.

LAG, Foreningen Faster Andelsmejeri og Ringkøbing-Skjern Kommune mener, at projektet i høj grad falder ind under de kriterier, som regionen opstiller. Området er præget af de generelle udfordringer i landdistrikterne med nedlæggelse af butikker, fald i arbejdspladser og tomme erhvervsbygninger. Området har dog på seneste fået vendt udviklingen med faldende befolkning og arbejdspladser. Det medfører blandt andet mulighed for udviklingspotentiale mht. aktiviteter i det gamle mejeri.

Projektet er båret af lokale kræfter og der er en meget stor lokal opbakning. Foreningen Faster Andelsmejeri er f.eks. under den lokale paraplyforening Aktiv Faster, der samler sogneforening, idrætsforeninger m.v. Der er endvidere et stort udviklingspotentiale i mejeribygningerne og de sidegevinster, der vil opstå. Projektet vil sikre, at der bliver skabt et kulturelt samlingssted og at det bliver mere attraktivt at etablere og videreudvikle virksomheder og aktiviteter lokalt i Astrup.

Regionen har for nylig vist interesse for projektet, da det blandt andet er blevet omtalt i en pressemeddelelse udsendt af regionen (vedlagt). I forbindelse med udviklingen af deres område har Foreningen Faster Andelsmejeri arbejdet meget for at gøre projektet synligt ved blandt andet at invitere andre LAG'er og regionen til møde i Astrup, hvor de har fået en rundvisning i mejeriet.

Det samlede budget er på 4.155.000 kr. i ansøgning til LAG. Til projektet er der givet 1.038.000 fra LAG, 250.000 fra Velfærdsministeriet, 250.000 fra EU (indstillet af LAG – gearing af velfærdsmidler) og 517.000 kr. fra Ringkøbing-Skjern kommune. Den resterende finansiering skal komme fra regionen og privat medfinansiering fra lokalområdet. I det følgende vil projektet blive gennemgået i forhold til regionens kriterier.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeeri

Landdistrikter.dk

Den Europæiske Landbrugsfond for
Udvikling af Landdistrikterne

Aktionsprogrammet er støttet af Fødevareministeriet og af EU
Danmark og EU støtter landdistrikter.

Projekt FASTER ANDELMEJERI

Projektholder:

Foreningen Faster Andelsmejeri
Birkevænget 29
6900 Skjern
Mail: junge@dlqtele.dk

CVR-nr. 30 64 80 99

Formål

Formålet med projektet er at udvikle og renovere Faster Andelsmejeri for derved at bevare en kulturhistorisk bygning, som er markant og meget synlig i Astrup. Endvidere er formålet at skabe mulighed for at anvende mejeriet til kultur- og erhvervsfremmende aktiviteter.

Mejeriet har i tidernes morgen været vigtig for det lokale samfund. Det ønsker man, at det skal være igen, men også gerne mere end det. Det skal være et "kulturelt fyrtårn", som kan ses i hele Vestjylland. Det ønskes at bevare et stykke historie fra dansk landbrug og andelsbevægelsen, og den ånd skal igen leve i Mejeriet.

Mål

Målet er, at mejeriet bliver renoveret og fremstår som en kulturperle i området. Efter endt renovering kommer til at indeholde følgende aktiviteter:

- Astrup købmandsbutik. Butikken mangler plads og vil gerne flytte ind i bygningerne
- Mejeritorv/Markedsplads som skal være centrum for forskellige aktiviteter f.eks. optrædener, udstillinger, smagsdemonstrationer osv.
- Højvang Frugtplantage. Er allerede installeret og bruger dele af mejeriet som pakke og opbevaringscentral. Vil gerne have bedre faciliteter
- Højvang frugttørreri. Projekt, støtte af LAG, som skal lave tørret skiveskåret frugt.
- Faster Mosteri. Projekt, støtte af LAG, som skal producerer most af frugt fra Højvang frugtplantage og andre frugtplantager samt private.
- Midtvest Husflid skal sælge produkter fra mejeriet.

Endvidere er målet, at de planlagte aktiviteter i bygningen vil øge mulighederne for at tiltrække flere virksomheder til de resterende lokaler. Der er blandt andet et mål på længere sigt at skabe "Bed and breakfast", kontorfællesskaber, café område, truckerafdeling og tankstation/optankningsmuligheder.

Slutteligt er målet at vise hvordan man kan udvikle en landsby ud fra de ressourcer, der findes i en landsby, i dette tilfælde en uudnyttet kulturhistorisk bygning.

Baggrund

Hele idéen omkring mejeriet opstod på et fremtidsværksted, som blev arrangeret af Aktiv Faster, som er sogneforening og paraplyorganisation for foreningerne i området. Mejeriet var i

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeeri

Landdistrikter.dk

Den Europæiske Landbrugsfond for
Udvikling af Landdistrikterne

Aktionsgruppen er støttet af Fødevarerministeriet og EU.
Danmark og EU investerer i Landdistrikter.

forfald efter det har stået tomt i nogle år og lignede derfor efterhånden en spøgelsesbygning midt i Astrup. For at komme videre med projektet blev foreningen Faster Andelsmejeri dannet. Foreningen består i dag af 5 bestyrelsesmedlemmer og en arbejdsgruppe på 10 personer og 80 medlemmer (husstande). Foreningen købte i 2007 mejeriet fra en privat ejer, hvorefter foreningen gik i gang med at udvikle idéen omkring et nyt samlingspunkt i byen.

Lokalisering

Faster Andelsmejeri er placeret i Astrup (ca. 10 nordøst for Skjern), som ligger Faster sogn i Ringkøbing-Skjern Kommune. Kommunen er tyndt befolket og næsten halvdelen af borgerne bor på landet eller i landsbyer med under 1.000 indbyggere. Der har været en generel befolkningstilbagegang i landdistrikterne de seneste 10 år. (se mere om kommunens landdistrikter i vedlagt bilag omkring SWOT-analyse af landdistrikterne i Ringkøbing-Skjern Kommune.)

Faster sogn dækker de tre byer Astrup, Faster og Ejstrup, hvor der er pt. 933 indbyggere (Kilde: Danmarks statistik). Området er kendetegnet ved at være et landdistrikt med de udfordringer, som eksisterer for landdistrikterne med nedlæggelse af butikker, fald i antallet af arbejdspladser og tomme erhvervsbygninger. Området har dog på seneste fået vendt udviklingen med faldende befolkning. Det skaber blandt andet mulighed for udviklingspotentiale mht. butikker og andre aktiviteter i det gamle mejeri. I det følgende vil udfordringerne for området blive beskrevet og de tiltag man har gjort for at gøre området mere attraktivt og dynamisk. (for yderligere uddybning se vedlagt Landsbyplan for Faster, Astrup, Ejstrup og Opland.)

Udfordringer

Demografi

Området har ikke på samme måde, som de omkringliggende sogne oplevet en befolkningstilbagegang. Man har i de seneste år arbejdet meget intenst med at skaffe nye og attraktive byggegrunde. Området har indenfor de seneste 15 år oplevet en befolkningstilgang på 9 % (se indstilling til årets landsby). Dette er en strategi man fortsat arbejder meget med. Der er pt. ca. 450 husstande i Faster sogn (ca. 185 i de tre landsbyer) Uddannelsesniveaueet adskiller sig ikke fra resten af landdistrikterne i Ringkøbing-Skjern Kommune og der er, ligesom de omkringliggende sogne, en skæv fordeling mellem mænd og kvinder med underrepræsentation af kvinder.

Erhvervsstruktur.

Erhvervsstrukturen i Faster sogn er som i resten af landdistrikterne domineret af landbruget og små erhvervsvirksomheder, som tømrere, smede, murere og frisører. Der findes dog en selvstændig bank i Astrup (Faster Andelskasse). Der er ingen store virksomheder og man har oplevet at der er forsvundet arbejdspladser fra området. En af de største virksomheder i området var mejeriet, som dog lukkede i 1999 og medførte at en række arbejdspladser forsvandt og at store erhvervsbygninger kom til at stå tomme. Indenfor de seneste to år har området dog oplevet at der er kommet nye arbejdspladser. Bl.a. er der skabt arbejdspladser i de gamle mejeribygninger. Følgende virksomheder har været med til at skabe nye

arbejdspladser: Øko-tryk i Astrup, Erhvervsskolen Vestjylland i FASTER, Højvang Frugt i Astrup og en købmand i Astrup. Den lokale købmand fungerer som en andelsvirksomhed.

Offentlig service

Området er ikke overrendt med offentlig service. I området som helhed er der skole (0-6 klasse, herefter skal børnene til Skjern), børnehave, dagpleje, skolefritidsordning, tandpleje (bus), bogbus og genbrugsplads. Det offentlige plejehjem er blevet nedlagt i 2008.

Infrastruktur

Faster og Astrup er beliggende på hovedvejen mellem Videbæk og Skjern og har derfor gode pendlingsmuligheder til disse to byer, hvis man har bil. Offentlig transport er begrænset til 8 afgang pr. dag med lokalbus.

Kultur.

Kulturlivet i området er aktivt og der er meget stor lokal opbakning til de mange forskellige aktiviteter, men man mangler et kultursted, hvilket mejeriet har alle muligheder for at blive.

"Bygningerne og anlægget, som skaber mejeriet, er det væsentligste kulturmiljø i landsbyen Astrup. Anlægget er helstøbt, og byggeskikken er klassisk således, at forbipasserende umiddelbart vil genkende bygningen som et mejeri. Genetableringen af mejeriet, som mødested og rugekasse for erhvervsudviklingen i landsbyen vil medvirke til at bevare en utrolig betydningsfuld del af landsbyens kulturmiljø. FASTER Andelsmejeri er perlen blandt landsbyens bygninger og er medvirkende til at skabe landsbyens udtryk.

En landsbys kulturmiljø, med dets karakteristiske elementer, som findes på stedet, er et godt udgangspunkt for at sælge landsbyen til tilrejsende og tilflyttere." (Landsbyplan for FASTER, Astrup, Ejstrup og opland)

Udviklingspotentiale

Projektets udviklingspotentiale er stort, da der allerede på nuværende tidspunkt er et meget stort engagement i projektet. Der er kommet mange interessetilkendegivelser til hele idéen og der er allerede etableret virksomheder i lokalerne.

De fysiske rammer er også tilstede for at der kan ske en fortsat udvikling af hele konceptet omkring et samlingspunkt for kultur, småerhverv og et dagligt liv i de gamle bygninger.

Det, at man i lokalområdet har positiv befolkningsvækst og et stigende antal arbejdspladser, giver forbedrede muligheder for FASTER andelsmejeri. Projektet kan således være med til at understøtte den positive udvikling i området og skabe mere vækst.

Udbredelse af resultater

Anvendelsen af gamle bygninger i lokalområder er meget relevant, da man mange steder ser forladte bygninger og erhvervsområder. Alene LAG Ringkøbing-Skjern har på nuværende tidspunkt kontakt til tre projekter som på en eller anden måde påtænker at anvende gamle mejeribygninger til projekter. Derudover kommer de mejeribygninger i andre landsbyer, som

allerede er anvendt på nye måder. Det er derfor vigtigt at man får øjnene op for, hvordan man kan anvende disse bygninger. Projekttypen er derfor en rigtig god model for, hvordan man kan anvende gamle bygninger.

Lokalt engagement

Som det fremgår af baggrunden for projektet er det lokalt engagement, som har fået sat projektet i gang. Projektet er, som det står i "Landsbyplan for Faster, Astrup, Ejstrup og opland" et entydigt eksempel på den stærke foreningstradition i området. Selve projektet er også en del af den historiske tradition med andelstankegangen. Borgerne i området har også tidligere vist et meget stort engagement i forbindelse med at iværksætte projekter. (se vedlagt landsbyplan) Projektet er et mønstereksempel for en bottom-up proces, hvor det er lokalsamfundet, som har taget initiativ og har stået for hele processen. Lokalområdet har på nuværende tidspunkt fået skabt nogle gode partnerskaber med lokale virksomheder og offentlige myndigheder, herunder Ringkøbing-Skjern Kommune.

Det er ikke kun borgerne, som arbejder aktivt i projektet, også erhvervslivet er meget optaget af at projektet gennemføres. Således har den lokale andelskasse været meget villig til at støtte projektet, ligesom den lokale købmand har ønsket at flytte ind i det gamle mejeri.

Den lokale bestyrelse for Foreningen Faster Andelsmejeri har også lagt et meget stort arbejde i projektet, hvor det hele er foregået på frivillig basis. Bestyrelsen har haft mange fremvisninger/møder med interesserede revisorer, arkitekter, iværksætterkonsulenter, Skjern Bevaringsforening og mulige lejere herunder, Højvang Frugt, Arla, is producenter, Midtvest Husflid, m.fl. Regner man lidt på disse tal og lægger noget til i forbindelse med ansøgninger, handlingsplaner mm. så er bedste bud på et mandtimeforbrug: 1200 timer. Derudover er der brugt 1,650 mio. kr. på køb af mejeri og ca. 200.000 kr. på forbedringer af de nuværende faciliteter.

Handlingsplan

Se vedlagt trykt handlingsplan.

Tidsplan – overordnet.

Projektet er et længerevarende projekt, som på sigt skal blive selv bærende og fuldt integreret i lokalområdet. Det er således delt op i flere faser med varierende tidsperspektiver.

Første fase (0-1 år) består i at renovere den gamle facade således, at den bliver ført tilbage til oprindelig stil og at der etableres et indendørs torvemiljø og faciliteter til lokale aktiviteter og virksomheder. Den lokale købmand flytter ind i mejeriet og fordobler derved sit butiksareal. De nyere produktionslokaler udlejes, således der skabes en indtægt. P.t. er lokalerne udlejet til frugtlager, frugtsortering og diverse lagerformål.

Anden fase (2-5 år) består i fortsat renovering og indretning af de øvrige lokaler.

- Bed and Breakfast indrettes
- Yderligere etablering af fælles arealer
- Etablering af pladsen foran mejeriet med parkeringspladser samt tankanlæg.

Tredje fase (efter 5 år) består af en yderligere udvikling af fase 2, men derudover også forberedelse til at iværksætte ideer, der endnu ikke er forelagt. F.eks. kunne man tænke indretning af 1. sal med kontorfaciliteter og kantinefaciliteter.

Budget og finansieringsplan

Budget

Udgiftens art	Time antal og timepris	I alt
Konsulenter	512 timer a ' 910 kr.	Kr. 465.920
Frivilligt arbejde	2.550 timer a ' 100 kr.	Kr. 255.000
Udvendig renovering: facade, tag, vinduer, døre		Kr. 1.116.000
Indvendig renovering: mejeritorvet		Kr. 318.000
Indvendig renovering: klargøring til købmand, mosteri, tørreri, firmafrugt		Kr. 1.437.000
El installationer		Kr. 204.000
VVS installationer		Kr. 204.000
Formidling og information		Kr. 55.000
Licitation		Kr. 100.000
I alt		4.154.920

Finansieringsplan

Projektets samlede omkostning	4.154.920
LAG	1.038.000
Velfærdministeriet	250.000
EU (gearing af Velfærdsministeriets midler)	250.000
Ringkøbing-Skjern Kommune	517.000
Frivilligt arbejde	255.000
Region (1/4 af LAG'ens bevilling)	517.000
Privat finansiering, herunder andre fonde	1.327.920
I alt	4.154.920

519.000
519.000

Uddybning af finansieringsplan.

Projektet har på nuværende tidspunkt modtaget støtte fra både LAG og Landdistriktspuljen. Fra LAG har projektet fået lidt over 1 mio. kr. i støtte og derudover har de modtaget 250.000 kr. fra Velfærdsministeriet og 250.000 kr. fra Landdistriktsprogrammet (indstillet fra LAG'en). Fra kommunen har man valgt at støtte projektet med 517.000 kr. svarende til halvdelen af LAG'ens finansiering. Det betyder at de lige nu har modtaget lidt mere end 2 mio. kr. i offentlig støtte.

519.000

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeeri

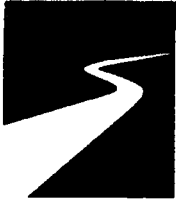
Landdistrikter.dk

Den Europæiske Landdistriktsordning for Udvikling af Landdistrikterne

Aktionsgruppen er støttet af Fødevarerministeriet og EU. Danmark og EU investerer i landdistrikter.

Herudover har man fra FASTER Andelskasse modtaget ca. 125.000 kr. i form af 1 års rentefri kredit.

Endvidere har man netop modtaget positivt tilsagn fra A.P. Møller og Hustru Chastine McKinney Møllers Fond til almene Formaal til renovering af hovedbygningens facade, som skal være med til at dække den resterende private finansiering.

Tilslut kan det nævnes at LAG'en allerede har givet støtte til 2 andre projekter, som er forankret i de gamle Mejeribygninger: mosteri (149.400 kr.) og frugtørrieriet (87.000) kr.

Sammenhæng med LAG'ens strategi og Ringkøbing-Skjern Kommunes Landdistriktspolitik.

Projektet falder rigtig godt sammen med LAG'ens strategi for udvikling i landdistrikterne.

LAG'en har blandt andet et ønske om at støtte projekter, som skaber nye muligheder for kulturtilbud, som henvender sig til et bredt udsnit af befolkningen og som fremmer formidlingen af den lokale kulturarv, hvilket dette projekt i høj grad opfylder. Mejeribygningen har potentiale til at blive et kulturelt fyrtårn for ikke kun Astrup, men for hele landdistriktsudviklingen i Region Midtjylland.

Projektet er i høj grad med til at gøre byen mere attraktiv og indbydende. Det er en meget synlig bygning i byen, som bliver renoveret og derved giver et rigtig flot indtryk af byen.

Projektet er indirekte med til at skabe nye arbejdspladser i landdistrikterne, da projektet skaber rigtig gode rammer for etableringen af nye virksomheder i lokalerne omkring mejeriet. Projektet løfter også området som helhed og ikke kun en enkelt virksomhed, hvilket LAG'ens også vægter højt.

Projektet er også med til at understøtte Ringkøbing-Skjern Kommunes landdistriktspolitik, hvor man fra kommunens side især vægter sammenhængskraft og foreningsarbejde højt. Projektet må i høj grad siges at være et udtryk for et stærkt foreningsarbejde. Det er de lokale foreninger, som er gået ind i projektet i et samarbejde med private virksomheder og kommunen for derved at få så meget sammenhængskraft som muligt.

Vedlagt

1. *Projektbeskrivelse i forbindelse med ansøgning til LAG*
2. *Ansøgningsskema til LAG*
3. *Handlingsplan for FASTER Andelsmejeri*
4. *Landsbyplan for FASTER, Astrup, Ejstrup og opland*
5. *SWOT analyse af landdistrikterne i Ringkøbing-Skjern Kommune*
6. *Indstilling til årets landsby*
7. *Kommunalmedfinansiering (eftersendes)*

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeeri

Landdistrikter.dk

Den Europæiske Landdistriktsforordning for Udvikling af Landdistrikterne

Acting program is supported by the Danish Government and the EU - member states - land districts.

Projektbeskrivelse

Ansøgning til
LAG Ringkøbing-Skjern

Projekttitle: (Overskriften skal kort angive, hvad projektet handler om.)	Landsbyudvikling i praksis (vinder af Landdistrikrådets idékonkurrence 2007)
Projektansvarlig: (Hvem står bag ansøgningen (er det en gruppe, en forening eller andet?). Hvem skal man henvende sig til, hvis man ønsker yderligere oplysninger.)	Ansøger: Foreningen Faster Andelsmejeri Kontaktperson: Poul Junge Adresse: Birkevænget 29, Astrup, 6900 Skjern Telefon: 9736 4312 Mail: junge@dlgtele.dk
Formål: (Beskriv med få ord, hvad der er formål/hensigt med projektet. Hvorfor er jeres projekt så vigtigt? Hvorfor ønskes det gennemført?)	<p>Formålet med projektet er at renovere Faster Andelsmejeri, så dets facade føres tilbage til sit oprindelige udseende fra år 1933. Hensigten er at bevare et stykke kulturarv samtidig med, at en renovering af mejeribygningen vil være med til at skabe et spændende og iøjnefaldende bybillede samt nye aktiviteter i lokalområdet.</p> <p>De seneste år har butiksdød i høj grad været kendetegnende for mange landsbyer, og hensigten med projektet her er at vende denne udvikling i Astrup.</p> <p>Renoveringen af mejeriet skal være med til igen at sætte gang i butikslivet i lokalområdet. Butiksdød er en svær proces at vende, men ved at etablere flere butikker samtidig er det håbet, at det vil skabe en synergieffekt, som butikkerne samlet set kan nyde godt af og bruge til at komme godt i gang med.</p> <p>Overordnet set skal projektet være et eksempel på landsbyudvikling i praksis, der kan være et forbillede for andre små samfund med en historisk bygning, der er på vej til at forfalde.</p>
Mål: (Hvilke mål er der med projektet? Brug de ting man har fundet frem til under arbejdet med målene.)	<p>I forbindelse med renoveringen af facaden skal mejeriets indretning ændres, så bygningen kan bruges til nye aktiviteter (se Indhold og Aktiviteter).</p> <p>De nye aktiviteter, mejeriet kommer til at indeholde, skal danne rum for nye oplevelser og skabe socialt sammenhold som fælles projekt og mødested for lokalområdets borgere. Samtidig skal projektet etablere og fastholde arbejdspladser i lokalområdet.</p> <p>Projektet vil indgå som en del af et tværgående projekt kaldet "Det udvidede landsbysamfund". Forretningerne i nabosognene tilbydes en filial for lokalt at stå stærkere.</p> <p>I kulturel forstand er målet med projektet, at mejeriet i fremtiden via de nye aktiviteter skal være et kulturelt fyrtårn, der vækker opsigt i Vestjylland. Vi forestiller os mejeriet som en "minipol" med mindre specialbutikker.</p>
Baggrund: (Hvad	Idéen med at renovere Faster Andelsmejeri opstod i marts 2007 på et

<p>er projektets baggrund? Hvordan er ideen opstået? Hvad er projektets målgruppe. Beskriv projektets forventede målgruppe.)</p>	<p>fremtidsværksted arrangeret af Aktiv FASTER – sogneforening og paraplyorganisation for områdets foreninger.</p> <p>Mejeriet er i forfald og er på vej til at blive en "spøgelsesejendom" midt i Astrup, og det vil flere borgere gerne gøre noget ved. Derfor blev foreningen FASTER Andelsmejeri stiftet, og foreningen overtog i maj 2007 mejeriet.</p> <p>Projektet skal for det første være en løftestang for en udbygning af de basale servicefaciliteter (købmand, håndkøb/apoteksudlevering, posthus, tips/Lotto, socialt mødested. torv, internetcafé mm.) På den måde vil et renoveret mejeri være et kvalitetsløft både til gavn for de nuværende borgere, men også for potentielle tilflyttere, samtidig med at det giver et godt indtryk for mennesker, der kommer gennem byen.</p> <p>For det andet skal den nye flotte facade, den gode beliggenhed og det spændende koncept være med til at friste butiksværksættere til at være en del af idégrundlaget.</p> <p>Derudover er der også andre mindre målgrupper, eksempelvis selvstændigt erhvervsdrivende, turister og lastbilchauffører.</p> <p>Sidst men ikke mindst kan målgruppen også være andre arbejdsgrupper i lignende småsamfund, der søger inspiration til et projekt, de selv er i gang med.</p>
<p>Indhold og aktiviteter: (Projektets indhold. Lav en beskrivelse af projektets aktiviteter og de resultater, det forventes at ville medføre.)</p>	<p>Vi ønsker udelukkende at søge midler til selve renoveringen af mejeribygningen, der siden hen skal danne rammerne for en stribe aktiviteter.</p> <p>Aktiviteter:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Astrup Købmandshandel (fase 1) oplever en positiv udvikling og vil, på grund af pladsproblemer i sine nuværende lokaler, gerne flytte ind i mejeriet. Det vil give plads til en større butik samt et lille café-område. - Mejeritorv (fase 1) hvor indretningen fra det oprindelige mejeri er bevaret. Torvet skal være centrum for husets muligheder. Med små borde kan det fungere som mødested for lokale og folk på farten samtidig med, at her kan arrangeres forskellige aktiviteter (udstillinger, optrædener, smagsdemonstrationer, musik, lokalt høstmarked m.m.) - Højvang Frugtplantage (fase 1) har siden 1. august 2007 lejet 588 kvm. af mejeriets lagerlokaler, der anvendes til opbevaring og pakning af frugt til de omkring 100 virksomheder, der har frugtordning hos Højvang Frugtplantage. I de få måneder Højvang Frugt har været en af FASTER Andelsmejeris samarbejdspartnere, har virksomheden udviklet et tæt og tillidsfuldt klima, som kan give grobund for mange nye spændende virksomheder. Højvang Frugt er i hastig udvikling inden for mange områder, og de vil i høj grad kunne drage nytte af en flot renoveret mejeribygning. Pt. lever bygningens facade ikke op til de kvaliteter, der ligger i Højvang Frugt. - Faster Mosteri (fase 1). I samarbejde med Højvang Frugt er der konkrete planer om etableringen af et mosteri. Mosteriet giver mulighed for, at man kan købe frisk æblemost, eller selv være med til at lave

most af egne æbler.

- **Højvang Frugttørreri (fase 1)**. Der etableres et frugttørreri – det første i Danmark. Tørret frugt er sundt slik og i hastig udbredelse. Højvang Frugt er langt fremme i projektering af både mosteri og frugttørreri.

- **Midtvest Husflid (fase 1)** har et mindre salgsområde, hvor produkter kan sælges. Husflidens tilstedeværelse støtter synergieffekten i huset.

- **Markedsplads (fase 1)** med tema-markeder, der arrangeres flere gange i løbet af året. Her kan handlende sælge bl.a. kunsthåndværk, hjemmelavede fødevarer som fx økologisk kød og mejeriprodukter.

- **HK Olie (vision)** har givet positivt tilsagn om etablering af benzinanlæg ved mejeriet, som vil komme de 3.000 bilister, der hvert døgn kører gennem Astrup, til gode. Benzintanken skal være med til at skabe en synergieffekt for de øvrige aktiviteter i mejeriet.

- **Faster Mejeri (vision)** I takt med projektets udvikling er det planen at etablere en mindre produktion af egne produkter, hvor det gode gamle håndværk er nøgleordet. Produkterne skal kunne købes i mejeriet, men også afsættes til restauranter i området omkring Skjern Å Naturpark.

Samtidig er der mulighed for at lave et "oplevelsesmejeri", hvor familier eller skoleklasser selv kan fremstille deres egne mejeriprodukter. Oplevelsesmejeriet puster liv i den gamle mejerihistorie, og man kan få fortalt, hvad der sker med mælken, når den kommer til mejeriet. I samarbejde med lokale mælkeproducenter arrangeres desuden månedlige Åben Gård-arrangementer.

- **Trucker-afdeling (vision)** skal indrettes i mejeriets tidligere kantine. Her kan lastbilchauffører holde pause og møde andre chauffører. Pladsen bag mejeriet er ideel for parkering af lastbilerne.

- **Kontorfællesskab (vision)** på første sal, hvor selvstændige erhvervsdrivende kan leje sig ind.

- **Mødested (vision)** for sognets unge mennesker, hvor de i samarbejde med Skjern Ungdomsskole kan indrette sig hyggeligt med PC'er/TV, et lille køkken og et opholdsrum og arrangere kreative aktiviteter for unge.

- **Bed and Breakfast (vision)** indrettet i den gamle, intakte hestestald og på loftet. I alt fire værelser med to senge i hver. Stedet drives efter aftale med Astrup Købmandshandel, der sørger for rengøringen af værelserne samt står for nøgleudlevering og forsyninger i køleskabe og køkkenskabe.

De mange nye aktiviteter forventes at skabe nye arbejdspladser, samt at bidrage positivt til landsbyudviklingen.

Ånden fra det gamle mejeri vil stadig leve og fortælle stedets kulturelle historie.

Projektet vil gøre området attraktivt for turister/gæster, der vil "oplevelse

	<p>fødevarer" i den forstand, at der i flere af aktiviteterne er mulighed for selv at deltage i produktionen af varerne.</p> <p>Arbejdet med projektet kræver stor opbakning fra lokalområdet, og det kan være med til at styrke det lokale sammenhold. Til gengæld for borgernes ihærdighed opnår de en forskønnelse af gadebilledet og mulighed for flere aktiviteter i deres nærområde.</p>
<p>Tidsplan: (Beskriv projektets overordnede tidsplan. Gennemgå projektet kronologisk - hvornår starter og slutter det.)</p>	<p>Projektet begynder medio 2008. Sluttidspunktet er endnu ukendt.</p> <p>Projektet er delt op i tre faser:</p> <p>Første fase – 0-1 år – består i renovering af mejeriets facade og etablering af indendørs torvemiljø. Mejeriets indgangsparti sættes i stand.</p> <p>Den nye købmandsbutik opbygges hurtigst muligt, så Astrup Købmandshandel kan flytte ind i mejeriet.</p> <p>De nyeste produktionslokaler behøver ikke umiddelbart en renovering og lejes derfor ud så hurtigt som muligt, så der skabes en indtægt straks.</p> <p>Købmandshandlen forventes at være på plads medio 2009, og det samme gælder for frugttørreriet og mosteriet.</p> <p>Anden fase – 2-5 år – består i renovering og indretning af de øvrige lokaler.</p> <p>Bed and Breakfast indrettes.</p> <p>Etablering af fællesarealer.</p> <p>Etablering af pladsen foran mejeriet med parkeringsplads samt tankanlæg.</p> <p>Tredje fase – efter 5 år – består af en yderligere udvikling af fase to, men rummer også forberedelser til at ombygge 1. sal og tagetagen.</p> <p>Nuværende kantine- og toiletfaciliteter sættes i stand, så de kan bruges til truckerafdelingen.</p> <p>Lokaler til oplevelsesmejeri sættes i stand.</p> <p>Nuværende lagerfaciliteter ombygges, så de kan bruges til markeder.</p> <p>Eventuelt renovering af de nyeste produktionslokaler.</p>
<p>Lokal udviklingsstrategi: (Hvordan bidrager projektet til at opfylde den lokale udviklingsstrategi?)</p>	<p>Projektet rammer flere af temaerne i den lokale udviklingsstrategi.</p> <p>Det primære indsatsområde er dog Etablering af attraktive boformer og bofornyelse/forskønnelse, da dette område er en forudsætning for, at de efterfølgende aktiviteter kan finde sted.</p> <p>Sekundært omhandler projektet indsatsområderne Kultur og Fællesskaber samt Turisme.</p> <p>Etablering af attraktive boformer og bofornyelse/forskønnelse:</p> <p>Projektet vil med en respektfuld renovering af mejeriets facade, indgangsparti og forplads bidrage til et pænere bybillede i stedet for at lade bygningen forfalde med tiden.</p> <p>Faster Andelsmejeri er opført i 1933 af arkitekt E.V. Lind i stilen "Bedre Byggeskik" med inspiration fra de gedigne vestjyske klitgårde og med fokus på byggekvaliteten. Denne stil vil projektet med renoveringen være med til at sikre for eftertiden.</p> <p>Mejeriets nabogrund, Astrup Forsamlingshus, er netop blevet sat i stand for godt 1 million kroner, og således er der taget hul på hovedgadens byfornyelse. Endnu et stort byfornyelsesprojekt kan skubbe yderligere til den positive udvikling i bybilledet, og man kan forestille sig, at to</p>

	<p>nyrenoverede bygninger kan være med til at motivere byens øvrige borgere til at holde deres egne boliger i en god stand.</p> <p>Kultur og Fællesskaber: Projektet skaber med sine nye aktiviteter et godt rum for nye oplevelser, hvor både lokalbefolkningen men også gæster i området kan opleve og arbejde med områdets fødevarereproduktion. Området gøres mere attraktivt, når der skabes nye aktiviteter og nyt liv i lokalområdet.</p> <p>Det renoverede mejeri tilbyder gode muligheder for at mødes om fælles arrangementer i form af fx markeder, udstillinger eller blot en stille kop kaffe med naboen. Mange varianter af husflidsprodukter vil gøre sig godt på mejeritorvet.</p> <p>Med de nye rammer bliver Astrup Købmandshandel mere end blot en butik, da den også vil komme til at fungere som mødested og som en form for erstatning for det nedlagte Astrup Hotel.</p> <p>Hotellet havde en vigtig funktion, da det var her, flere pensionister og enlige borgere dagligt mødtes og gennem en fast madordning købte dagens middag. Samtidig stod hotellet også for levering af mad ud af huset til arrangementer i lokalområdet.</p> <p>Med de nye rammer får dagligvarebutikken mulighed for at genoptage disse aktiviteter samt nye tiltag til gavn for borgerne i lokalområdet.</p> <p>Selve udarbejdelsen af projektet vil desuden være med til at styrke et allerede solidt sammenhold i området.</p> <p>Projektet henvender sig med sin brede vifte af aktiviteter til både børnefamilier, unge og ældre borgere.</p> <p>Samtidig med at de mange aktiviteter flytter ind i det gamle mejeri bevares bygningens kulturelle historie.</p> <p>Turisme:</p> <p>Projektet styrker på flere fronter områdets turisme. Husets historiske baggrund i andelsbevægelsen skal formidles videre til turister, der også selv kan få lov at prøve at fremstille fødevarer.</p> <p>Projektet tegner, når det står færdigt, en klar profil af lokalområdets historie og kultur og ikke mindst af et af områdets helt store erhverv – fødevarereproduktion.</p> <p>Områdets turistdirektør, Ole T. Bøndergaard, bakker i en skriftlig udtalelse op om projektet.</p> <p>Etableringen af Bed and Breakfast i forbindelse med mejeriet gør samtidig husets aktiviteter mere attraktive, da det er med til at løse endnu en "opgave" for turisterne i området.</p>
<p>Nationale indsatsområder: (Hvordan vedrører projektet mindst et af indsatsområderne fra bekendtgørelserne. Her skal man undersøge de nationale indsatsområder.) (se punkt j i</p>	<p>Projektet vedrører indsatsområderne Fornyelse i landsbyer samt Natur og Kulturarv under ordningen for attraktive levevilkår.</p> <p>Projektet vedrører også indsatsområdet Turisme under ordningen for etablering af nye arbejdspladser.</p> <p>Fornyelse i landsbyer: En renovering af FASTER Andelsmejeri vil forskønne bybilledet i Astrup, samtidig med at den gamle bygning får ny anvendelse i stedet for at forfalde.</p> <p>Forbipasserende vil få et positivt indtryk af bymiljøet som kontrast til den generelle opfattelse af døde og udtjente landsbyer.</p> <p>Natur og Kulturarv: Projektet skal være med til at bevare et stykke</p>

<p>ansøgningskemaet)</p>	<p>historie fra dansk landbrug og andelsbevægelsen, som bygningen har været en del af. Projektet vil, ved at føre bygningen tilbage til sit oprindelige udseende, sikre, at mejeriets kulturarv består. Bygningen danner herefter anledning og ramme om mejeriets historie, der genfortælles for de besøgende.</p> <p>Turisme: Projektet skal være en attraktion for turister, der i det nyindrettede mejeri kan møde den lokale kultur og historie, samtidig med at der også bliver mulighed for overnatning på stedet.</p>
<p>Formidling: (Hvordan skal projektet formidles? Som fond er man interesseret i at vide, hvordan projektet bliver formidlet til omverdenen.)</p>	<p>Som vinder af Landdistriktrådets idékonkurrence ser vi en naturlig opgave i, at både vi og Ringkøbing-Skjern Kommunen løbende formidler status for projektet.</p> <p>Der vil løbende blive taget kontakt til de lokale medier for at fortælle om status på projektet.</p> <p>Huset vil blive brugt i al vores formidling for at tiltrække opmærksomhed på området. Vi står gerne til rådighed for rundvisninger og spørgsmål fra andre, der har brug for vejledning til et lignende projekt. Projektet vil også være en del af den store historie om, at der sker noget spændende på landet.</p> <p>Derudover har vi planer om at udgive en profilavis, der kan markedsføre projektet og området.</p>
<p>Evt. bilag: (Angiv hvor mange og hvilke bilag, der er vedlagt jeres ansøgning. Vedlæg kun relevante bilag.)</p>	<p>Handlingsplan samt Landsbyplan er tidligere, i forbindelse med den første ansøgningsrunde, vedlagt som CD-rom.</p>

Faster Andelsmejeri
revideret oplæg til etape 1 i 2008 og 2 i 2009:
03.07.2008

De anførte beløb er excl. moms
og er basis arkitektfirmaet C. Bødtkers økonomiberegninger for projektet

Etape 1 i 2008			
	Byggeudg.	Projektering	Total
Renovering af facade (mur, tag, vinduer, udv. døre)	1.203.000		
Andel af projekteringsomk.		150.000	1.353.000
Mejeritorvet	343.000		
Andel af projekteringsomk.		51.000	394.000
Købmand butik/lager/kontor	1.158.000		
Andel af projekteringsomk.		174.000	1.332.000
Æblemøsteri og frugttørreri	163.000		
Andel af projekteringsomk.		24.000	187.000
Firmafrugt	227.000		
Andel af projekteringsomk.		34.000	261.000
Etaperelateret vand/varme/el	440.000		
Andel af projekteringsomk.		33.000	473.000
Formidling og information		55.000	55.000
Licitation		100.000	100.000
	3.534.000	621.000	4.155.000
Finansiering:			
Velfærdsministeriet landdistriktspuljen (er bevilget)		- 250.000	- 250.000
LAG (søgt juli 2008) gearing af Velfærdsmin. bev.		- 250.000	- 250.000
LAG (søgt juli 2008) afløser tidl. ansøgning 700 tkr.	- 2.000.000		- 2.000.000
Frivilligt arbejde	- 255.000		- 255.000
Privat finansiering	- 1.279.000	- 121.000	- 1.400.000
Driftsbudget 2008			
	indtægter	udgifter	
Lejeindtægt beboelse	60.000		
Lejeindtægt kølerum og lager	86.000		
Lejeindtægt møsteri	31.000		
Lejeindtægt frugttørreri	15.000		
Lejeindtægt købmand	66.000		
Lejeindtægt blå hal	39.000		
Forsikring		- 48.000	
Vedligeholdelse		- 32.000	
Drift incl. el, vand og varme-andel		- 45.000	
	297.000	- 125.000	172.000
likviditetsoverskud 172.000 kr. til forrentning og afdrag på eks. gæld 1,8 mill. kr.			

Ansøgningskema om tilskud til projekter vedrørende etablering af nye arbejdspladser og attraktive levevilkår i landdistrikterne

I henhold til bekendtgørelserne nr. 77 af 13. februar 2008 og tilskud til projekter vedrørende etablering af attraktive levevilkår i landdistrikterne og bekendtgørelse nr. 76 af 13. februar 2008 om tilskud til projekter vedrørende etablering af nye arbejdspladser i landdistrikterne.

A Ansøgerens navn og adresse m.v.

CVR-nr. 30648099	P-nr.
CPR-nr.	
Navn: Foreningen FASTER Andelsmejeri	
Gade/vej og nr.: Birkevænget 29	
Postnr.: 6900	By: Skjern
Telefon: 9736 4312	Mobil:
Fax:	E-mail: junge@dlgtele.dk
Tilskud udbetales til din NemKonto. Læs mere om NemKonto, herunder P-nr., CVR-nr m.v., på www.dffe.dk/NemKonto . Vær opmærksom på, at nogle af de afgivne oplysninger vil blive offentliggjort på internettet, jævnfør vejledningen kapitel 11.	

B Kontakt person

Navn: Poul Junge	
Gade/vej og nr.: Birkevænget 29	
Postnr.: 6900	By: Skjern
Telefon: 9736 4312	Mobil:
Fax:	E-mail: junge@dlgtele.dk

C Projekttitle

Projekttitle: Landsbyudvikling i praksis
--

D Kort beskrivelse af projektets formål

Formål: Formålet med projektet er at renovere Faster Andelsmejeri, så dets facade føres tilbage til sit oprindelige udseende fra år 1933. Hensigten er at bevare et stykke kulturarv samtidig med, at en renovering af mejeribygningen vil være med til at skabe et spændende og iøjnefaldende bybillede. Det renoverede mejeri skal rumme en stribe nye aktiviteter, der kan styrke det sociale sammenhold samtidig med at bygningens kulturelle historie bliver fortalt.

E Projektperioden

Projektet påbegyndes dato: 1. aug 2008 Projektet afsluttes dato: 31. juli 2010

F Ansøgers branche, virksomhedstype og størrelse

Branche	Sæt ét kryds	Virksomhedstype	Sæt ét kryds
Landbrug	☐	Mikrovirksomhed (under 10 ansatte)	☐
Gartneri	☐	Lille virksomhed (under 50 ansatte)	☐
Skovbrug	☐	Mellemstor virksomhed (under 250 ansatte)	☐
Forarbejdning	☐	Stor virksomhed	☐
Service og forsyning	☐	Privat person	☐
Andet	☒	Brancheorganisation	☐
		Offentlig institution	☐
		Forening	☒

Udfyldes kun hvis ansøger er en privat virksomhed

Nøgletal for virksomheden ved senest regnskabsafslutning	
Antal medarbejdere	antal
Årets resultat før skat	Kr
Samlet balance på regnskab	Kr
Årsomsætning	Kr
Ejer en større virksomhed mere end 25 procent af virksomheden (ja/nej)	

G Er ansøger økologisk producent

Sæt kryds	
Ja ☐	Nej ☒

H Projekttype og indhold

Projekttype	Sæt ét kryds
Udvikling	☒
Kompetenceudvikling	☐
Investering	☐
Markedsføring	☐
Andet	☐

Projektet vedrører hovedsaglig	Sæt ét kryds
Fødevarekvalitet	☐
Non-food	☐
Fødevaresikkerhed	☐
Arbejds miljø	☐
Dyrevelfærd	☐
Natur og ressourcegrundlag	☐
Miljø og ressourceudnyttelse	☐
Forbedring af konkurrenceevne	☐
Andet	☒

I Beskriv kort hvordan projektet bidrager til at opfylde den lokale aktionsgruppes udviklingsstrategi

Indsatsområdet Kultur og Fællesskaber opfyldes ved at projektet skaber nye aktiviteter og gode rammer for at mødes om fælles arrangementer. Desuden er arbejdet med projektet med til at styrke det lokale sammenhold. En renovering af Faster Andelsmejeri vil være med til at bevare og formidle et stykke vigtig kulturarv. Alternativet - et faldefærdigt bygningsværk af denne karat, ville være altødelæggende for byens udvikling.

Indsatsområdet Etablering af attraktive boformer og bofornyelse/forskønnelse opfyldes ved at renovere facaden på Faster Andelsmejeri. En renovering vil give et spændende og pænt bybillede.

Indsatsområdet Turisme opfyldes ved at Faster Andelsmejeri og de nye aktiviteter, det forventes, at mejeriet i fremtiden vil komme til at huse, vil styrke turismen i området. Visionen er, at mejeriets historiske baggrund i andelsbevægelsen formidles videre til turisterne, der også selv skal kunne prøve at fremstille fødevarer i huset. Samtidig etableres en Bed and Breakfast, så turister har mulighed for overnatning i mejeriets gamle intakte hestestald.

J Indsatsområde

Etablering af attraktive levevilkår i landdistrikterne	Sæt kun ét kryds
Basale servicefaciliteter	
• Etablering af nye eller bevarelse af lukningstruede servicefaciliteter af betydning for levevilkårene i landdistrikterne	☐
• Etablering af adgang til ny informations- og kommunikationsteknologi.	☐
• Etablering af faciliteter og gennemførelse af aktiviteter af betydning for livet i landdistrikterne	☐
• Etablering af netværk, der kan styrke samarbejde og sociale relationer i landdistrikterne.	☐
Fornyelse i landsbyer	
• Renovering og sanering af bygningsmassen i landsbyerne, som indgår i en plan for det pågældende geografiske område.	☒
• Små miljøprojekter, herunder i parker og ved veje	☐
Natur- og kulturarv	
• Bevarelse, genopretning og forbedring af natur- og kulturarven.	☐
• Formidling af natur- og kulturarven.	☐
• Rekreativ infrastruktur i forbindelse med naturarven.	☐
Diversificering på bedrifterne til ikke-landbrugsaktiviteter:	
• Udbud af kulturaktiviteter på bedrifterne.	☐
• Udbud af fritidsaktiviteter på bedrifterne.	☐

• Udbud af basale servicefaciliteter på bedrifterne.	☐
Små virksomheder med op til 10 medarbejdere og en årlig omsætning under 2 mio. euro Nyetablering eller udvikling af eksisterende mikrovirksomheder der udbyder:	
• basale servicefaciliteter i landdistrikterne	☐
• kulturaktiviteter i landdistrikterne	☐
• fritidsaktiviteter i landdistrikterne	☐
Kompetenceudvikling og informationskampagne i forbindelse med gennemførelse af en lokal udviklingsstrategi:	
• Analyser og undersøgelser af lokalområdet med henblik på at sikre attraktive levevilkår i landdistrikterne.	☐
• Formidling af analyser og undersøgelser af lokalområdet med henblik på at sikre attraktive levevilkår i landdistrikterne	☐
• Kompetenceudvikling af personer involveret i udviklingen af attraktive levevilkår i landdistrikterne	☐

Etablering af nye arbejdspladser i landdistrikterne	Sæt kun et kryds
Mikrovirksomheder udenfor jordbrugs- og fødevarersektoren med op til 10 medarbejdere og en årlig omsætning under 2 mio. Euro:	
• Nyetablering af mikrovirksomheder.	☐
• Udvikling af eksisterende mikrovirksomheder.	☐
Turisme	
• Udvikling af mindre turismeaktiviteter	☐
• Rekreativ infrastruktur og overnatningsmuligheder i mindre målestok	☐
• Markedsføring af turismeprodukter for området	☐
Diversificering på jordbrugsbedrifterne til ikke - jordbrugsaktiviteter:	
• Nye aktiviteter på bedriften, der ikke er forbundet med egentlig jordbrugsvirksomhed	☐
Basale servicefaciliteter:	
• Etablering af nye eller bevarelse af lukningstruede servicefaciliteter af betydning for livet i landdistrikterne, herunder for erhvervs-, fritids- og kulturlivet i landdistrikterne.	☐
• Etablering af adgang til ny informations- og kommunikationsteknologi for virksomheder i landdistrikterne.	☐
Små og mellemstore fødevarer virksomheder med op til 250 ansatte og omsætning på op til 50 mio. euro:	
• Investeringstilskud til udvikling af forarbejdningsvirksomheder med henblik på at etablere flere arbejdspladser.	☐
Kompetenceudvikling og informationskampagne i forbindelse med gennemførelse af en lokal udviklingsstrategi og til analyser og undersøgelser af lokalområdet med henblik på at skabe flere arbejdspladser.	

K Samarbejdsprojekter (kun samarbejde mellem lokale aktionsgrupper og LAG lignende grupper)

	Sæt kryds eller angiv antal
Projektet er et samarbejdsprojekt	☐
Denne ordning søges gennem flere godkendte lokal aktionsgruppe (antal)	
Dette projekt er et internationalt samarbejde	☐
Ansøgningen er vedlagt en samarbejdserklæring	☐

L Forventet effekt af projektet (udbydes i projektbeskrivelsen)

	Ved projektets afslutning	To år efter afslutningen
Antal skabte jobs	antal	antal
Antal nye tilflyttere	antal	antal
Antal nye aktiviteter for børn og unge	antal	antal
Andet:	antal	antal

Andet:	antal	antal
--------	-------	-------

M Finansiering af projektet

Projektets samlede omkostninger	Kr. 4.154.920
	Finansiering af samlede projektomkostninger
Tilskud der søges under denne ordning	Kr. 250.000
Tilskud fra anden offentlig myndighed	Kr. 250.000 (fra Landdistriktspulje 2008) + 2.000.000 fra LAG
Privat finansiering	Kr. 1.399.920
Frivilligt arbejde	Kr. 255.000
I alt	Kr. 4.154.920

Navn på anden offentlig myndighed	Velfærdsministeriet
-----------------------------------	---------------------

Dokumentation for de bevilgede offentlige tilskud skal vedlægges.

N De minimis støtte

	Ja / nej
Har ansøger modtaget <i>de minimis</i> støtte for mere end 200.000 euro inden for en periode på tre år?	Nej
Hvis ja, angiv beløb og dato for udbetaling	Beløb Dato

O Budget (angiv kun støtteberettigede udgifter, der skal indgå i tilsagnsgrundlaget)

Udgifts arter	Time antal og timepris	I alt
Konsulenter		
herunder projektansættelser	512 timer à 910	Kr. 465920
	timer à	Kr. 0
	timer à	Kr. 0
Frivilligt arbejde	2.550 timer à 100 kr.	Kr. 255.000
Bygninger		
Udvendig renovering: facade, tag, vinduer, døre		Kr. 1.116.000
Indvendig renovering mejeritorvet		Kr. 318.000
Indvendig renovering købmand, mosteri, tørreri, firmafrugt		Kr. 1.437.000
Materialer, inventar, udstyr og maskiner		
El-installationer		Kr. 204.000

VVS-installationer		Kr. 204.000
		Kr.
Rejser/ Transport		
		Kr.
		Kr.
		Kr.
Formidling og information		
		Kr. 55.000
		Kr.
		Kr.
Revision		
		Kr.
		Kr.
		Kr.
Andet		
Licitation		Kr. 100.000
		Kr.
		Kr.
I alt		4.154.920

MOMS	Ja	Nej
Er udgifterne eksklusiv moms?	☒	☐
Bærer ansøger selv momsen?	☐	☒

P Nødvendige tilladelser fra offentlige myndigheder

	Nødvendige (sæt kryds)	Har søgt (sæt kryds)
Bygge tilladelse	☒	☐
Zonetilladelse	☐	☐
Tilladelse efter Naturbeskyttelsesloven	☐	☐
Andre tilladelser (angiv hvilke)	☐	☐

Q Ansøgers underskrift

Dato: 16.07.2008	Underskrift:
Jeg erklærer, at de afgivne oplysninger ovenfor er korrekte, at jeg ikke har modtaget andet EU-tilskud til projektet og at jeg ikke har fortiet oplysninger af betydning for ansøgningens afgørelse.	

R Projektbeskrivelse (2-5 sider)

Socioøkonomiske forudsætninger – bilag til LAG ansøgning

Resumé

- Området er tyndt befolket, og næsten halvdelen af borgerne bor på landet eller i landsbyer med under 1.000 indbyggere
- Der har været en svag befolkningstilbagegang i landdistrikterne de seneste 10 år
- Uddannelsesniveaue er relativt lavt, og der udbydes ingen videregående uddannelser i kommunen. Mange har dog en erhvervsuddannelse, men næsten halvdelen af borgerne i landdistrikterne har kun grundskole.
- Der er høj produktion og beskæftigelse i landbruget og nærings-/ nydelsesmiddel-industrien. Der forventes kraftig strukturudvikling i landbruget de kommende år.
- Kommunens erhvervsliv domineres af fremstillingsindustri og produktionsarbejdspladser, mens udviklings-/administrationsarbejdspladser og forretningsservice oplever udflytning eller lav vækst.
- Kommunen har en meget stor turismesektor domineret af kysten og feriehusene. Indtjeningen er dog lav pr. turist. Udnævnelsen af Nationalpark Skjern Å åbner mulighed for udvikling af nye naturoplevelser.

Konklusion - perspektiver

Kommunen i almindelig og landdistrikterne i særdeleshed risikerer at miste fodfæste som bosætningsområder: Især de yngre kvinder kan ikke få dækket deres uddannelsesønsker og flytter væk for området og især landdistrikterne.

Området og landdistrikterne skal kunne tilbyde yngre børnefamilier "need-to-have" som får hverdagen til at fungere med job og børneservice samt "nice-to-have" i form af naturadgang, et godt boligmiljø og lokalt sammenhold der inkluderer og accepterer tilflytterne på deres præmisser.

Område og befolkning

Området dækker Ringkøbing-Skjern kommune, som er landets største med næsten 1500 km². Hertil kommer Ringkøbing Fjord, med en omkreds på 105 km.

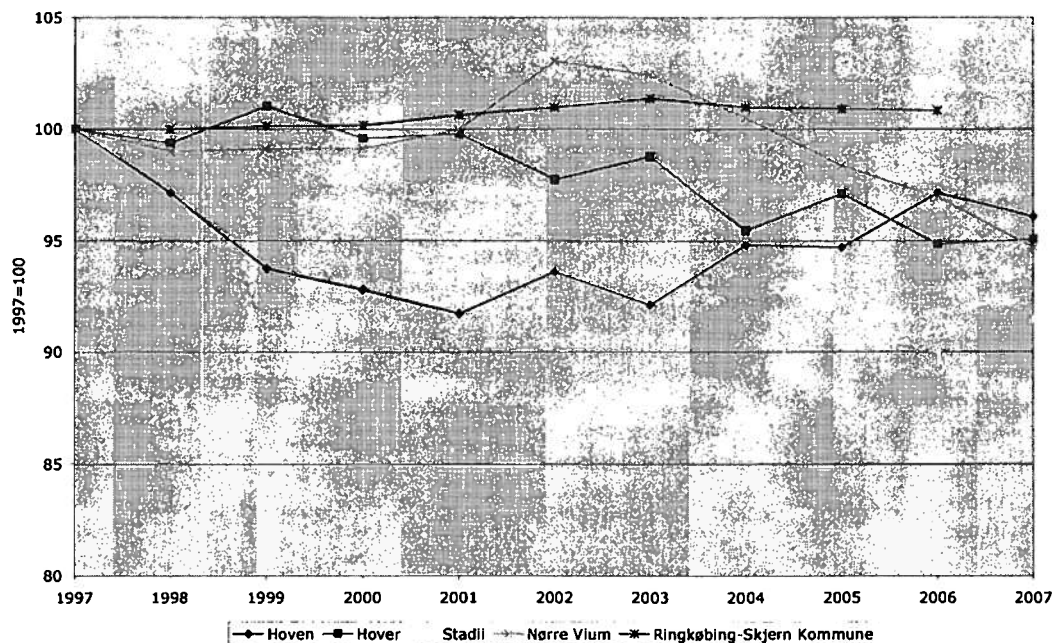
Områdets 58.000 indbyggere er fordelt med ca. 27.000 i de største hovedbyer Ringkøbing, Skjern-Tarm, Videbæk og Hvide Sande. Hertil kommer ca. 1500 indbyggere i hver af byerne Lem St. og Spjald.

Den øvrige befolkning på ca. 28.000 er fordelt i områdets ca. 30 landsbyer med over 200 indbyggere, samt et antal landsbyer med under 200 indbyggere og det åbne land.

Befolkningsudviklingen for hele kommunen har været positiv i den seneste 10-års periode, men dog med en svag tilbagegang fra 2003-06. En tendens som videreføres i Danmarks Statistiks fremtidsprognose for kommunen, som er svagt negativ. - Siden 2006 har kommunen dog haft en mindre befolkningsfremgang.

Landdistrikterne hver for sig og samlet oplever dog en tilbagegang. Nedenstående oversigt over befolkningsudviklingen i 4 repræsentative landdistrikter i kommunen viser en tilbagegang på lidt over 5% over en 10-årig periode, men med store lokale udsving.

Figur Befolkningsudviklingen i 4 udvalgte landdistrikter i 1997-2007. Indeks 1997=100

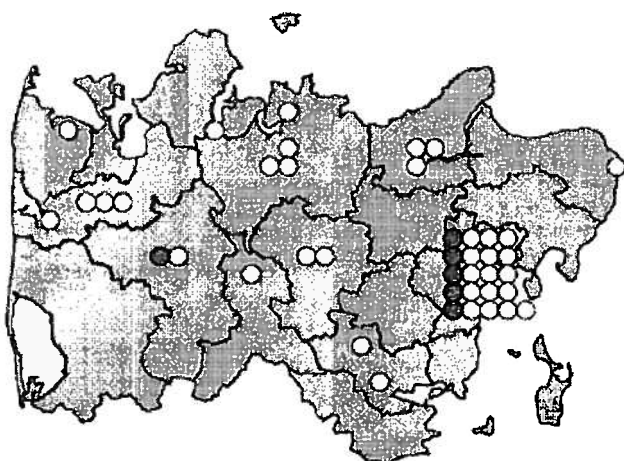

Kilde: Danmarks Statistik.

Uddannelse og institutioner

Uddannelsesniveautet i kommunen og dens landdistrikter er forskelligt fra Danmark som helhed. Især er der langt færre med en lang og mellemlang videregående uddannelse. En oversigt over videregående uddannelses- og videninstitutioners placering i Region Midtjylland viser, at borgerne i Ringkøbing-Skjern området har større afstand til videregående uddannelsesinstitutioner end borgerne i øvrige områder.

Figur: Kort over uddannelsesinstitutioner i Region Midtjylland, der udbyder mellemlange og lange videregående uddannelser.

- Lange videregående uddannelsesinstitutioner
- Mellemlange videregående uddannelsesinstitutioner

Der udbydes heller ikke korte videregående uddannelser i kommunen.

Dog udbydes erhvervsuddannelser. Nedenstående tabel viser, at befolkningen er godt med, når det gælder erhvervsfaglige uddannelser.

Tabel: Befolkningens højeste fuldførte uddannelse¹ i de fire landdistrikter, Ringkøbing-Skjern Kommune og hele landet (i procent)

Område	Uddannelse								I alt
	Grundskole	Almennymsial	Erhvervs gymnasial	Erhvervsfaglig	Kort videregående	Mellemlang videregående	Bachelor	Lang videregående	
Stadil Sogn	51	2	2	32	3	7	0	2	100
Hover Sogn	45	2	2	32	4	12	0	3	100
Nr. Vium Sogn	47	1	1	37	3	8	0	1	100
Hoven Sogn	47	3	2	32	5	9	0	2	100
Ringkøbing-Skjern Kommune	39	3	2	38	3	10	0	2	100
Hele landet	36	5	2	34	4	12	1	6	100

¹ Andelen af befolkningen, der har en uoplyst uddannelse, dvs. primært personer i alderen 0-16 år, indgår ikke i beregningen.

Note: Befolkningen pr. 1. januar 2006 fordelt på højeste fuldførte uddannelse november 2005.

Kilde: Danmarks Statistik, særkørsel, og egne beregninger.

Alligevel har op mod halvdelen af landdistriktsbefolkningen kun grundskole-uddannelse. Det er næsten 10 procentpoint flere end i kommunen som helhed.

Landbrug

Landbruget i kommunen omfatter ca. 1000 husdyrbrug og 150 pelsfarme. Der er i kommunen ca. 7.000 arbejdspladser i landbrug og følgeerhverv (nærings- og nydelsesmiddelindustrien mm.), dog således at beskæftigelsen er nedadgående i det primære landbrug og opadgående i følgeerhvervene.

Eksportværdien af landbrugsproduktionen i kommunen anslås til ca. 2 mia. kr.

Antallet af landbrugsbedrifter ventes kraftigt reduceret, fra ca. 12.000 i 2001 til 300-400 i 2015. Produktionen ventes dog opretholdt på samme niveau, blot på langt færre og større bedrifter. - Den fortsatte strukturudvikling betyder, at et stort antal beboelses- og driftsbygninger vil kunne benyttes til beboelse og småerhverv.

Erhverv / industri

Kommunens erhvervsstruktur domineres af metal- og vindmølleindustrien samt andre fremstillingsbrancher. Ringkøbing-Skjern er den kommune i Region Midtjylland med den største andel arbejdspladser i fremstillingsvirksomhederne: 27,5%. Metal- og vindmølleindustrien står stærkt med mange produktionsarbejdspladser i kommunen.

Derimod ligger kommunen i bund på Regionsniveau, når det gælder videnserhverv som forretningsservice, og væksten er også meget lav. Forretningsservice er f.eks. bank-, marketing- og rådgivningsvirksomhed. Videnserhverv har høj produktivitet og lønniveau, og kræver medarbejdere med relativt højt uddannelsesniveau.

Der ses en tendens til, at virksomheder flytter efter arbejdskraft, og ikke omvendt. Bl.a. ses en udflytning af udviklings- og administrationsarbejdspladser væk fra Ringkøbing-Skjern området til egne, hvor den type arbejdskraft uddannes.

Flere landsbyer i kommunen er begunstiget af industriarbejdspladser, bl.a. Trolldede og Nørre Vium. Landsbyerne ser dog ikke ud til at profitere befolkningsmæssigt af den type arbejdspladser: Industri og landsbyidyl ser ud til at være uforenelige størrelser.

Turisme og oplevelsesøkonomi

Kommunen er landets næststørste turistkommune målt på antal turistovernatninger, kun overgået af Københavns kommune. I Region Midtjylland foretages 37% af alle turistovernatninger i Ringkøbing-Skjern, hvor feriehusturismen dominerer. Til gengæld er indtjeningen pr. turist væsentligt lavere end i byer med hotelturisme, shopping og mange attraktioner.

Turisterne i kommunen har traditionelt været trofaste tyske børnefamilier, der er kommet til Vestkysten år efter år. Tendensen har været svagt vigende for den gruppe de senere år, mens flere voksne par fra især Danmark, men også Tyskland, er begyndt at besøge området – især uden for højsæsonen.

Det er især områdets natur og ro, som tiltrækker turisterne, både børnefamilier, voksne par, tyskere, danskere m.fl. - Tendensen i fremtiden er at folk holder flere og kortere ferier fordelt over hele året, samt efterspørgsel efter flere attraktioner, oplevelser og aktiviteter, bl.a. når vejret og årstiden ikke er til vand- og strandaktiviteter. Kommune og turistorganisationer arbejder for at området i fremtiden får mere at byde på turismæssigt i vinterhalvåret. - De bedst besøgte attraktioner i kommunen er Jyllands Park Zoo (Haunstrup) og Skjern-Egvad Museum (især Bork Vikingehavn), og det er overvejende sommerattraktioner.

Med den forventede udnævnelse af Nationalpark Skjern Å kan naturprofilen videreudvikles, og adgangsforhold og formidling af naturen kan blive til gavn for både turister og fastboende, samt tilflyttere der gerne vil bo op ad naturområder.

SWOT – landsbyer/landdistrikter

Nedenfor sammenfattes en samlet SWOT-analyse (dvs. styrker, svagheder, muligheder og trusler) af Ringkøbing-Skjern kommunes landdistrikter fra en netop offentliggjort undersøgelse. Undersøgelsen sammenfatter ligheder og forskelle mellem 4 for kommunen repræsentative landdistrikter.

Figur: SWOT-analyse – Generelle tendenser i de fire landdistrikter

Styrker	Svagheder
<ul style="list-style-type: none">• Færre fraskilte sammenlignet med landsniveau• Høj beskæftigelsesfrekvens og lav ledighed• God bredbåndsdekning (minimum ADSL)• Lokal skole og børnepasning	<ul style="list-style-type: none">• Svagt vigende befolkningstal• Aldersfordeling (især en relativ mindre andel af personer i alderen 20-39 år)• Kønsfordeling (flere mænd end kvinder)• Underrepræsentation af ugifte kvinder

<ul style="list-style-type: none"> • Natur • Aktivt foreningsliv • Inklusivt fællesskab (kræver dog tilflytternes engagement i lokalsamfundet) 	<ul style="list-style-type: none"> • Uddannelsesprofil: stor andel har grundskole som højeste fuldførte uddannelse • Mangel på offentlig transport (gælder unge på ungdomsuddannelserne og ældre)
Muligheder	Trusler
<ul style="list-style-type: none"> • Fastholdelses- og bosætningspotentiale (især som følge af lokale børneoplysningsmuligheder, naturområder samt inklusivt fællesskab) • Opretholdelse af vitalt og dynamisk lokalsamfund (primært som følge af lokal børneoplysning, et aktivt foreningsliv og godt fællesskab) 	<ul style="list-style-type: none"> • Negativ demografisk udvikling (i kraft af vigende befolkningstal) • Ugunstig befolkningssammensætning (især underrepræsentation af personer i aldersgruppen 20-39 år og af ugifte kvinder) • Problem med fastholdelse af beboere og tiltrækning af potentielle tilflyttere (årsagerne til denne trussel varierer) • Mangel på tilpasning på arbejdsmarkedet (især pga. uddannelsesprofil) • Risiko for stagnerende lokalsamfund (primært som følge af vigende befolkningstal og usikkerhed om skolernes fremtid)

Som det fremgår af figuren er der styrker, svagheder, muligheder og trusler, som generelt gør sig gældende i alle fire landdistrikter. Udover disse generelle tendenser er landdistrikterne også underlagt forskellige vilkår og står derfor over for forskellige udfordringer. De væsentligste forskelle mellem landdistrikterne er opsummeret i figuren nedenfor.

Figur: Væsentlige forskelle mellem de fire landdistrikter

Analysedimension	Forskel og område
Demografi og bosætning	<ul style="list-style-type: none"> • Mindre andel af kvinder i aldersgruppen 20-39 år (Hover Sogn) • Relativt mange børnefamilier (Hover og Nr. Vium sogne)
Boligmasse	<ul style="list-style-type: none"> • Tilfredsstillende udbud af boliggrunde med god beliggenhed (Nr. Vium Sogn) • Problemer med "Låsby Svendsen-huse" (Nr. Vium Sogn) • Byboeres opkøb af ejendomme (Stadil og Hover sogne)
Erhverv	<ul style="list-style-type: none"> • Stærkt erhvervsliv med et stort antal fremtidssikrede arbejdspladser (Nr. Vium Sogn) • Udbud af kommunale erhvervsgrunde (Hoven Sogn) • Potentiale for turisme i mindre målestok (Stadil, Hover og Hoven sogne)
Infrastruktur	<ul style="list-style-type: none"> • Utilfredsstillende kvalitet af vejnet (Stadil Sogn) • Ingen udsigt til fiberbaseret bredbånd (Hover og Nr. Vium sogne)
Indkøbsmuligheder	<ul style="list-style-type: none"> • Lokale indkøbsmuligheder (Stadil Sogn)
Offentlig service	<ul style="list-style-type: none"> • Risiko for skolelukning (Nr. Vium og Hoven sogne) • Lokale ældrepladser (Stadil og Hoven sogne)